

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2076/18
27.1.2020. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Весне Станковић, председника већа, и судија Весне Секулић и Сање Агатоновић, чланова већа, у парници тужила АА, ББ, обе из ..., ... и ВВ из, чији је заједнички пуномоћник Стана Васовић, адвокат из Београда, Мајке Јевросиме 16/6, против туженог Компаније “Дунав осигурање” а.д.о, Београд, Македонска 4, уз учешће умешача на страни туженог ГГ из ..., .., чији је пуномоћник Зора Добричанин Никодиновић, адвокат из Београда, Савска 15/П/5, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужила, туженог и умешача на страни туженог изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 28766/13 од 6.12.2017. године, по закључењу расправе одржане пред другостепеним судом дана 27.1.2020. године, донео је

П Р Е С У Д У

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 28766/13 од 6.12.2017. године.

Делимично се усвајају тужбени захтеви па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд да тужилима АА, ББ и ВВ, свима из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица исплати износ од по 100.256,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани тужбени захтеви у делу којим је тражено да се обавезе тужени Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд да тужилима АА, ББ и ВВ, свима из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица исплати износ преко досуђених износа од по 100.256,00 динара, а до тражених износа од по 412.515,00 динара.

Делимично се усваја тужбени захтев па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд да тужили АА из ... на име накнаде материјалне штете настале због трошкова сахране исплати:

- износ од 3.863,02 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате,
- износ од 2.680,128 динара са законском затезном каматом од 28.9.2005. године до исплате,
- износ од 3.472,00 динара са законском затезном каматом од 14.6.2004. године до исплате,
- износ од 11.224,08 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате,
- износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 1.7.2003. године до исплате,
- износ од 2.000,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године,
- износ од 1.187,02 динара са законском затезном каматом од 2.7.2003. године,
- износ од 160 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 16.5.2004. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, и
- износ од 400 евра са каматом коју прописује Европска централна банка почев од 14.6.2004. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате са законском затезном каматом, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, све у року од 15 дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиље АА из ... за исплату накнаде материјалне штете настале због трошкова сахране

- за износ од 965,8 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате,
- за износ од 670,032 динара са законском затезном каматом од 28.9.2005. године до исплате,
- за износ од 868,00 динара са законском затезном каматом од 14.6.2004. године до исплате,
- за износ од 2.806,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате,
- за износ од 400,00 динара са законском затезном каматом од 1.7.2003. године до исплате,
- за износ од 500,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате,
- за износ од 296,08 динара са законском затезном каматом од 2.7.2003. године,
- за износ од 40 евра са каматом по стопи коју прописује Европска централна банка почев од 16.5.2004. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате,
- за износ од 100 евра у динарској противвредности почев од 16.5.2004. године као дана издавања рачуна,
- за исплату законске затезне камате на износ од досуђених 160 евра за период од 16.5.2004. године до 13.6.2004. године .

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљама на име накнаде трошкова парничног

поступка исплати износ од 165.400,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев умешача на страни туженог за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

Образложење

Првим ставом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 28766/13 од 6.12.2017. године делимично је усвојен тужбени захтев тужила и обавезан тужени да тужиљи АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти супруга исплати износ од 107.772,00 динара и на име материјалне штете због трошкова сахране и то: износ од 4.829,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате, износ од 3.350,16 динара са законском затезном каматом од 28.9.2005. године до исплате, износ од 4.340,00 динара са законском затезном каматом од 14.6.2004. године до исплате, износ од 14.031,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате, износ од 2.000,00 динара са законском затезном каматом од 1.7.2003. године до исплате, износ од 2.500,00 динара са законском затезном каматом од 30.6.2003. године до исплате, износ од 1.484,00 динара са законском затезном каматом од 2.7.2003. године и на име материјалне штете за подизање надгробног споменика износ од 700 евра у динарској противвредности на дан издавања рачуна, са законском затезном каматом од 16.5.2004. године (прва тачка првог става изреке). Другом тачком првог става изреке пресуде обавезан је тужени да тужиљи ББ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти оца исплати износ од 107.772,00 динара. Трећом тачком првог става изреке обавезан је тужени да тужиљи ВВ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти оца исплати износ од 107.772,00 динара. Другим ставом изреке пресуде одбијен је тужбени захтев тужила којим је тражено да тужени на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти супруга, односно оца исплати тужилама износ преко досуђених укупно 323.316,00 динара, односно по 107.772,00 динара свакој од тужила, а до укупно траженог износа од 1.237.545,00 динара, односно свакој од тужила износ од по 412.515,00 динара, као неоснован. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужилама на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 208.397,00 динара.

Благовремено изјављеним жалбама наведену пресуду тужиље су побијале у другом и трећем ставу изреке због погрешне примене материјалног права, тужени у првом и трећем ставу изреке због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а умешач на страни туженог је пресуду побијао у првом и трећем ставу изреке из свих законом прописаних разлога.

Парничне странке и умешач на страни туженог су трошкове другостепеног

поступка тражили и определили.

Испитујући правилност побијане пресуде сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...87/18), Апелациони суд је оценио да су изјављене жалбе основане. Наиме, основано се жалбом туженог и умешача на страни туженог указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку с обзиром да пресуда има недостатака због којих се не може испитати, јер изрека противречи разлозима пресуде у погледу утврђеног доприноса оштећеног настанку штете и досуђених износа материјалне штете и стога што постоји противречност у пресуди датих разлога о битним чињеницама које се односи на висину исплаћених износа накнаде нематеријалне штете тужилама у вансудском поступку и утврђених чињеница. Налазећи да је ради правилног утврђења чињеничног стања потребно да се пред другостепеним судом понове већ изведени докази, након одржане расправе на основу овлашћења из члана 383 став 3 ЗПП, другостепени суд је усвојио жалбе, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака применом одредбе члана 387 став 1 тачка 6 ЗПП.

На основу изведених доказа које је ценио применом одредбе члана 8 Закона о парничном поступку и то сваког доказа засебно, свих доказа заједно као целине и на основу резултата целокупног поступка, другостепени суд је утврдио следеће битне чињенице за доношење одлуке у овом спору:

Тужила АА је супруга, а тужиле ББ и ВВ, кћери покојног ДД.

Дана године око 6,50 часова, у Београду, на раскрсници Булевара Михајла Пупина и Булевара Николе Тесле, која је регулисана светлосним саобраћајним знацима – семафорима, који су у моменту незгоде и за време вршења увиђаја исправно радили, дошло је до саобраћајне незгоде – обарања пешака ДД од стране путничког возила марке “Форд–Сиера”, рег.бр. БГ ..., осигураног од аутоодговорности код туженог, са важећом полисом на дан штетног догађаја, које је у власништву ЂЂ и којим је у моменту удеса управљао умешач на страни туженог ЕЕ. У овој саобраћајној незгоди од задобијених повреда на лицу места преминуо је пешак ДД.

Према извештају МУП-а РС – Управе саобраћајне полиције ОСП за увиђаје саобраћајних незгода бр. Д – 1892/03 од 28.6.2003. године са скицом лица места, произлази да је на основу извршеног увиђаја и затечених трагова, изјава возача и сведока, до саобраћајне незгоде дошло у тренутку када је возач ЕЕ управљао возилом ... и кретао се средњом саобраћајном траком Булевара Михајла Пупина из правца Бранковог моста према улици Милентија Поповића. Доласком у раскрсницу са Булеваром Николе Тесле својом предњом, више левом страном ударио је, а затим набацио на поклопац мотора и предње ветробранско стакло, а потом унапред, одбацио и на коловоз оборио пешака ДД који је прелазио коловоз Булевара Михајла Пупина на обележеном пешачком прелазу у тренутку када му је на семафору био забрањен пролаз – црвено светло за пешаке, долазећи возилу са леве стране. Након удеса, возило којим је управљао умешач на страни туженог упућено је на вршење ванредног техничког прегледа.

Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду СПК бр. 50/15, К бр. 832/14 од 6.4.2015. године прихваћен је споразум о признању кривичног дела СК 63/15 од 2.3.2015. године прецизиран 6.4.2015. године, закључен између заменика јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду Јасмине Пауновић и оптуженог ЕЕ по оптужници ВЈТ-а Кт.бр. 148/04 од 2.6.2005. године, а која је преквалификована дана 6.2.2007. године и на припремном рочишту дана 24.2.2015. године. Овом пресудом окривљени ЕЕ оглашен је кривим што је дана ... године у 6,50 часова на Новом Београду, на раскрсници Булевара Михајла Пупина и Булевара Николе Тесле, урачунљив и свестан да може учинити дело на чије извршење је пристао, олако држећи да смртна последица неће наступити и свестан противправности свог дела, као учесник у саобраћају на путевима управљајући путничким возилом марке “Форд Сиера” рег.бр. ..., из правца Бранковог моста ка улици Милентија Поповића, крећући се средњом саобраћајном траком, а не придржавајући се саобраћајних прописа угрозио јавни саобраћај тако да је довео у опасност живот људи, на тај начин што је супротно одредбама члана 46, 164 и 30 ЗОБС, управљао возилом недозвољеном брзином од најмање 90км/х, под дејством алкохола у концентрацији од 1,45 промила алкохола у крви и наилазећи на обележени пешачки прелаз није обратио пажњу на пешака ДД који је ступио на коловоз Булевара Михајла Пупина долазећи возилу оптуженог са леве стране, услед чега је возило оптуженог предњом више левом страном ударило, а затим набацило на поклопац мотора и предње ветробранско стакло и потом одбацило на коловоз пешака ДД код кога је дошло до оштећења за живот важних можданих центара, расцепа јетре и раскида крвних судова око преломљених костију, што је све за последицу имало смрт пешака ДД, чиме је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ, па га је суд применом наведених законских прописа и одредби чланова 1, 4, 42, 45, 54, 56, 57 Кривичног законика осудио на казну затвора у трајању од једне године која ће се извршити на тај начин што осуђени ЕЕ не сме напуштати просторије у којима станује на адреси ... стан ..., ..., осим у случајевима прописаним законом које уређује извршење кривичних санкција. Супруга оштећеног, АА упућена је да свој имовинскоправни захтев оствари у парничном поступку.

Тужени је дана 7.5.2013. године тужилама на име неимовинске штете за претрпљене душевне болове због смрти оца и супруга исплатио свакој износ од по 387.485,00 динара, а овај износ представља 70% новчане накнаде коју је по наведеном основу тужени одмерио тужилама у износу од по 553.550,00 динара, сразмерно доприносу оштећеног настанку удеса, који је тужени вансудским поравнањем определио на 30%.

Тужила АА је према рачуну ЈКП “Погребне услуге” бр. 076661/90 од 30.6.2003. године на име закупа гроба за период од 2.7.2003. до 2.7.2004. године и за сахрану обављену 2.7.2003. године платила укупан износ од 4.829,00 динара, од чега на име закупа гроба 210,00 динара, на име сахране 3.759,00 динара, превоза до копа 330,00 динара и сачињавања уговора 530,00 динара. Према рачуну ЈКП “Погребне услуге” бр. 008562/90 издатог на име АА дана 28.9.2005. године, тужила је за закуп гроба за период од 2.7.2004. до 2.7.2010. године платила укупан износ од 3.350,16 динара. На име накнаде за монтирање споменика и облоге тужила АА је према рачуну ЈКП “Погребне услуге” број 066531/90 дана 14.06.2004. године платила износ од 4.340,00

динара. На име трошкова куповине сандука, покрова, крста и душека према рачуну СТР за производњу погребне опреме “Пијета” број рачуна 13/03 дана 30.06.2003. године, платила је износ од 14.031,00 динара. Према рачуну Самосталне занатске цвећарске и трговинске радње “Аца” број рачуна 138843, тужиља АА платила је износ од 2.000,00 динара за куповину венца од природног цвећа дана 01.07.2003. године. На име трошкова превоза покојног тужиља АА је према рачуну Самосталне аутопревозничке радње ЖЖ број рачуна 21/03 исплатила износ од 2.500,00 динара дана 30.06.2003. године, а према рачуну ЈКП “Погребне услуге” број 0046583 износ од 1.484,00 динара за куповину ПВЦ вреће дана 02.07.2003. године.

Из уговора закљученог између ЗЗ, каменоресца, као извршиоца посла и АА, као наручиоца посла, утврђено је да је предмет уговора израда споменика по цени од 700 евра, од чега је наручилац на име капаре одмах исплатила 200 евра на дан закључења уговора 16.05.2004. године и обавезала се да ће остатак дуга од 500 евра исплатити приликом примопредаје споменика, чији је рок уговорен на дан 10.06.2004. године. На уговору је потписом извршиоца посла констатовано да је споменик у потпуности исплаћен.

Покојни ДД је у време штетног догађаја био у пензији, па према извештају фирме “...” у којој је ДД био запослен до пензионисања 15.08.2001. године, ова фирма није учествовала у трошковима ДД сахране.

На основу налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке Бојана Секулића од 26.08.2016. године као и његових писаних и усмених изјашњења, датих на основу анализе материјалних трагова и доказа достављених у овој парници, утврђено је да је у овој саобраћајној незгоди дошло до чеоног налета путничког возила на пешака, да се место судара налази на коловозу Булевара Михајла Пупина у коловозној траци која служи за кретања возила из правца Бранковог моста, а у средњој саобраћајној траци, на обележеном пешачком прелазу, да је критичном приликом брзина возила Форд у тренутку када је возач реаговао на опасност износила 95 километара на час, да је возач возила Форд покушао да избегне ову незгуду кочењем и бочним измицањем удесно, али у датој саобраћајној ситуацији при брзини кретања од 95км на час није имао техничке могућности да избегне ову незгуду интензивним кочењем, али би исти имао техничке могућности да избегне ову незгуду интензивним кочењем под условом да се кретао у границама дозвољене брзине од 60км на час. Техничким путем на основу расположивих материјалних трагова није могуће утврдити у ком тренутку је возило ушло у раскрсницу, односно ко је од учесника ове незгоде ушао у раскрсницу на зелено, а ко на црвено светло. Саобраћај на предметној раскрсници је регулисан светлосним саобраћајним знацима – семафорима који су у моменту незгоде исправно радили, а план рада светлосне сигнализације је тако темпиран да у моменту када је за правац кретања путничких возила дозвољен пролаз (зелено светло), за правац кретања пешака је забрањен пролаз (црвено светло), и обратно, а такође, према плану рада светлосне сигнализације, постоји период, када је за оба правца забрањен пролаз. Возач возила се кретао брзином од 95км на час, брзином која је била већа од максимално дозвољене брзине за дату деоницу, па је самим тим возач возила направио пропуст. Наведени пропуст у конкретној саобраћајној ситуацији је узрочно везан за настанак ове незгоде, јер би возач, у случају да се кретао у границама дозвољене брзине, имао

техничке могућности да избегне ову незгоду интензивним кочењем. Возач путничког возила је направио пропуст јер исти није прилагодио брзину свог кретања задатим саобраћајним условима – приближавање обележеном пешачком прелазу, а тај пропуст је узрочно везан са настанком ове незгоде. Учесник у овој незгоди којем је светлосним саобраћајним знаком био забрањен пролаз (црвено светло), имао би забрану пролаза кроз раскрсницу/прелазак коловоза и исти је био у обавези да заустави своје возило и сачека промену светла на семафору, док учесник у овој незгоди за чији је правац кретања било упаљено зелено светло је имало слободан пролаз кроз раскрсницу/прелазак коловоза и исти се могао слободно укључити у исту, односно прећи коловоз. Како техничким путем на основу расположивих материјалних трагова није могуће утврдити у ком тренутку је возило ушло у раскрсницу, односно ко је од учесника ове незгоде ушао у раскрсницу на зелено, а ко на црвено светло судски вештак се у погледу датог задатка да се изјасни о доприносу сваког од учесника настанку незгоде, дао три варијанте по којима би сваки од учесника допринео, односно направио пропуст који би био у узрочној вези са настанком ове незгоде уколико је у раскрсницу (као пешак прелазећи прелаз или као возач аутомбила) за његов правац било упаљено црвено светло. Трећа варијанта би означавала допринос оба учесника, односно пропуст оба учесника који би био у узрочној вези са настанком незгоде у ситуацији да су и за возила и за пешака била упаљена црвена светла на семафору.

Према налазу и мишљењу судског вештака за област безбедност друмског саобраћаја др Стојана Стојановића, ангажованог од стране туженог у смислу одредбе члана 271 Закона о парничном поступку, а који је дат на основу доказа изведених у кривичном поступку вођеном против умешача, судски вештак је анализирајући критичну саобраћајну ситуацију дао две варијанте налаза које се разликују по томе што је у првој варијанти постојало НН возило које се кретало средњом саобраћајном траком испред возила којим је управљао умешач и својим габаритом пресецало линију прегледности између пешака и Форда и у варијанти непостојања овог возила, али у обе варијанте мишљење је вештака да је пешак створио опасност, јер је небезбедно ступао на коловоз режимом претрчавања када је на семафору за њега било укључено црвено светло, с тим што у варијанти постојања НН возила возач Форда није могао благовремено да уочи пешака и избегне незгоду чак и да се кретао прописаном брзином, јер се пешак краткотрајно исказивао као опасност, док у другој варијанти непостојања овог НН возила, возач Форда би био у могућности да благовремено уочи пешака, превентивно смањи брзину до нивоа прописане и потом кочењем заустави возило до места судара. Стога би према мишљењу овог вештака, у првој наведеној варијанти узрок ове незгоде трабало тражити искључиво у небезбедном ступању пешака на коловоз када је за њега било укључено црвено светло, јер у таквој ситуацији возач Форда не би могао да заустави возило ни да је возио прописаном брзином, због чега по мишљењу овог вештака возач није допринео настанку незгоде у овој варијанти, већ само степену наступелих последица. У другој варијанти непостојања НН возила узрок незгоде би требало тражити и на страни пешака, али и на страни возача који је објективно могао благовремено да уочи пешака, смањи брзину кретања и скретањем или кочењем избегне незгоду.

Приликом покушаја усаглашавања налаза и стручних мишљења Бојана Секулића и

др Стојана Стојановића судски вештаци су се изјаснили да не могу да усагласе своје налазе и стручна мишљења, а суд, налазећи да су битне чињенице у конкретном случају довољно расветљене, није одредио ново вештачење нити је прихватио доказни предлог пуномоћника умешача који је изнет током првостепеног поступка и поновљен на расправи пред другостепеним судом да се изведе доказ гледањем снимка 3Д анимације предметног саобраћајног удеса који је израдио судски вештак Стојан Стојановић.

Ценећи налазе и мишљења судских вештака Бојана Секулића и др Стојана Стојановића како појединачно тако и на основу резултата целокупног доказног поступка, суд је прихватио налаз и мишљење судског вештака Бојана Секулића стога што је исти заснован на доказима који су изведени током овог парничног поступка – налаз и мишљење су дати на основу извештаја МУП-а и записника са скицом лица места које су у овој парници доставиле тужиле, а с обзиром да током овог парничног поступка странке нису дале сагласност да се у овом парничном поступку користе докази изведени током кривичног поступка (тужиле су се противиле), суд није прихватио налаз и мишљење судског вештака др Стојана Стојановића стога што је исти заснован и на исказима возача Форда (овде умешача), сведока ИИ датог такође у кривичном поступку, тако да се налаз и дато мишљење овог вештака заснивају на доказима који у смислу одредаба члана 228 Закона о парничном поступку нису достављени од стране парничних странака. С обзиром да током овог поступка странке нису предлагале нити саслушање учесника у незгоди нити саслушање сведока незгоде, коришћење њихових исказа који су дати у кривичном поступку било би противно начелу непосредности прокламованог одредбом члана 4 Закона о парничном поступку, уколико не постоји изричита сагласност за овакво извођење доказа, која у конкретном случају не постоји. Поред реченог, суд је у смислу одредбе члана 13 Закона о парничном поступку у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим. Наведеном правноснажном пресудом Вишег суда у Београду осигураник туженог – умешач ГГ, оглашен је кривим због угрожавања јавног саобраћаја тиме што је супротно одредбама члана 46, 164 и 30 ЗОБС-а управљао возилом недозвољеном брзином од најмање 90км на час, под дејством алкохола у концентрацији од 1,45 промила и наилазећи на обележени пешачки прелаз није обратио пажњу на пешака ДД који је ступио на коловоз, због чега се недвосмислено и јасно може закључити да је осигураник туженог крив за саобраћајни удес у коме је страдао супруг и отац тужилца, па се мишљење судског вештака које је супротно наведеној кривичној пресуди не може прихватити.

Полазећи од извештаја МУП-а РС – Управе саобраћајне полиције ОСП за увиђаје саобраћајних незгода од 28.06.2003. године са скицом лица места и налаза и мишљења судског вештака Бојана Секулића суд је утврдио да је због пропуста возача возила Форд, осигураника туженог који је критичном приликом управљао возилом брзином већом од максимално дозвољене (максимално је дозвољено 60км на час), а он се кретао брзином од 95км на час чиме је створио опасну ситуацију јер при овој недозвољеној брзини није имао техничке могућности да избегне незгоду, коју би могао избећи да се кретао дозвољеном брзином, те да је надаље пропуст возача Форда који је у узрочно последичној вези са настанком удеса и то што није прилагодио брзину свог

кретања задатим саобраћајним условима – приближавању обележеном пешачком прелазу. Пропуст пешака је у томе што је прелазио раскрсницу на пешачком прелазу док је за њега било укључено црвено светло, што недвосмислено проистиче из извештаја МУП-а. Наведено поступање пешака и возача било је противно одредбама чланова 46, 164 и 30 ЗОБС, важећег у време настанка незгоде. Доказа који би водили другачијем закључку од наведеног, а у погледу спорне чињенице да ли је пешак прелазио на црвено светло, током поступка није било.

Одредбама члана 173 ЗОО прописана је претпоставка узрочности - да се сматра да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. У погледу одговорности, члан 174 ЗОО прописује да за штету од опасне ствари одговара њен ималац. Уместо имаоца ствари, и исто као он, одговара према члану 176 став 1 ЗОО лице коме је ималац поверио ствар да се њоме служи. Ималац ствари се према одредби члана 177 став 2 ЗОО ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, док се према ставу 3 истог члана, ималац делимично ослобађа одговорности, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

У конкретном случају наведена законска претпоставка није оборена, већ је напротив несумњиво утврђено да постоји кривица лица које је управљало возило критичном приликом, а тиме у складу са одредбом члана 176 став 1 у вези 158 Закона о облигационим односима и одговорност осигураника туженог за штету.

На основу свега изложеног, одлучујући о истакнутом приговору подељене одговорности суд је оценио да је допринос возача Форда настанку штетног догађаја претежнији и износи 80%, а допринос пешака ДД 20%.

Сагласно одредбама члана 941 Закона о облигационим односима којима је прописано да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе (став 1), тужиље као супруга и ћерке преминулог пешака ДД имају право на накнаду материјалне и нематеријалне штете коју су претрпеле због смрти блиског лица. Обавеза накнаде настале материјалне штете заснована је на одредби члана 193 став 1 Закона о облигационим односима којом је прописано да ко проузрокује нечију смрт дужан је накнадити уобичајене трошкове његове сахране. Тужиље као супруга и ћерке у удесу страдалог пешака на основу члана 201 став 1 истог закона имају право на новчану накнаду за претрпљене душевне болове због његове смрти.

Према одредбама члана 200 Закона о облигационим односима за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха

и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству (став 1). Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2).

Одлучујући у складу са наведеним чланом 200 Закона о облигационим односима о висини нематеријалне штете, а с обзиром да је ДД допринео настанку саобраћајне незгоде са 20%, тужиле на основу члана 192 у вези са чланом 205 ЗОО имају право само на сразмерно смањену накнаду у висини од 80% одмерене правичне новчане накнаде. Узимајући у обзир да је тужени 2013. године тужилама на име накнаде нематеријалне штете због смрти блиског лица исплатио износ од по 387.485,00 динара, те да је по оцени овога суда према критеријумима и мерилима од утицаја на висину нематеријалне штете у 2013. години тужилама припадала правична новчана накнада за овај вид штете у износима од по 600.000,00 динара која смањена за допринос оштећеног настанку штете у висини од 20%, значи да је тужени требало тужилама да плати износ од по 480.000,00 динара. Како је уместо наведеног износа тужени тужилама платио по 387.485,00 динара, произлази да је неисплаћени део нематеријалне штете у време исплате 19,28%. Према критеријумима и мерилима у време пресуђења, тужилама припада правична новчана накнада због смрти блиског лица у износу од по 650.000,00 динара, што уз смањени износ на име доприноса оштећеног настанку удеса од 20% значи да у време пресуђења тужени треба да исплати 520.000,00 динара тужилама, али како је овај износ делимично исплаћен пре покретања спора суд је обавезао туженог на исплату неисплаћеног процента од 19,28% правичне новчане накнаде припадајуће у време пресуђења, што износи по 100.256,00 динара свакој тужилји. Следом реченог, донета је одлука садржана у другом ставу изреке, док је у преосталом делу тужбени захтев одбијен као превисоко постављен и противан циљу коме служи накнада штете.

Како је током поступка несумњиво утврђено да је тужилја АА поводом предметног штетног догађаја претрпела материјалну штету исплатом трошкова сахране и подизања надгробног споменика тужени, је у складу са одредбом члана 193 става 1 Закона о облигационим односима у вези члана 941 Закона о облигационим односима дужан да исту накнади.

Сразмерно утврђеном доприносу оштећеног од 20% умањени су износи утврђене материјалне штете па је тужилји АА на име трошкова сахране досуђен укупан износ од 26.026,248 динара, као и износ од 560 евра, са припадајућом каматом и у адекватној динарској противвредности на начин опредељен другим ставом изреке ове пресуде, док је у преосталом делу захтев за овај вид штете одбијен сходно одредбама члана 192 Закона о облигационим односима.

Како се ради о новчаној штети, иста се накнађују у износу у коме је настала, а тужилја за овај вид штете у складу са одредбом члана 186 Закона о облигационим односима којом је прописано да обавеза накнаде штете доспева од тренутка настанка

штете, има право на камату од дана када је њена имовина умањена исплатом трошкова сахране, а што у конкретном случају значи од дана плаћања према издатим рачунима. Стога су неосновани наводи умешача на страни туженог да се новчана штета накнађује према ценама у време пресуђења. Само материјална неновчана и нематеријална штета утврђују се према ценама, односно критеријумима у време пресуђења, у смислу одредбе члана 189 и члана 200 Закона о облигационим односима, што не важи за новчану штету. Следом реченог, тужиљи АА досуђена је камата на износе утврђене материјалне штете од дана издавања рачуна, јер је тада штета настала. У погледу трошкова подизања надгробног споменика досуђена је камата на износ од 200 евра почев од 16.05.2004. године, када је према закљученом уговору о изради споменика тужиља овај износ платила, док је на преосталих 500 евра одбијен захтев за исплату законске затезне камате од 16.05.2004. до 13.06. 2004. године, с обзиром да тужиља није доказала да је и овај износ платила 16.05.2004. године. Из уговора и рачуна ЈКП “Погребне услуге” о монтирању споменика, произлази да је овај износ дат 14.06. 2004. године јер је споменик подигнут, односно монтиран на гробу 14.06.2004. године, па је тужиља тада најкасније исплатила исти каменоресцу.

Одлука о трошковима првостепеног поступка донета је у складу чланом 153, чланом 154 став 1 и чланом 163 став 1 и 2 ЗПП, па је тужени обавезан на исплату нужних издатака које су тужиље имале на име ангажовања адвоката за састав тужбе и једног образложеног поднесака у износу од по 12.000,00 динара, заступање на три одржана рочишта по 15.000,00 динара, за приступ на шест неодржаних рочишта по 9.000,00 динара, за трошкове вештачења износ од 25.000,00 динара и таксе на пресуду од 17.400,00 динара, што све укупно износи 165.400,00 динара, одмерено по АТ и ТТ важећим на дан доношења одлуке, уз увећање прописано тарифним бројем 17 за парничне радње предузете за заступање три странке – увећање за 50% за другу и трећу странку. Трошкови су одмерени сразмерно успеху тужиља у спору. Тужиљама није признат трошак судске таксе на тужбу, јер исту нису платиле, а како су од настанка обавезе њиховог плаћања протекли рокови прописани чланом 8 Закона о судским таксама, иста се не може ни принудно наплатити.

Одлука о трошковима другостепеног поступка донета је применом одредаба члана 165 став 2 ЗПП у вези са чланом 153 став 2 ЗПП, с обзиром на постигнути успех странака у другостепеном поступку.

Захтев умешача за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка је одбијен на основу одредбе члана 153 став 5 ЗПП, јер се тражени трошкови односе на парничне радње које умешач није предузимао уместо странке којој се придружио, већ паралелно са њом.

**Председник већа-судија
Весна Станковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**